

"נקודה טובה" – מסע בשבילי הרוח של עם ישראל

(גיליון 32)

- שנת תשפ"א גיליון "נשא" – יא' סיון תשפ"א, 22 למאי 2021

לע"נ אמו"ר ר' יוסף-חיים ב"ר יעקב רוט ז"ל

ב"ה

"נקודה טובה" לפרשת "נשא" – סיפורו של נזיר

דתות רבות רואות בתופעת הנזירות, את פסגת הרוחניות. נזירות שכל כולה התבודדות וריחוק מחיי העולם, פרישות מחיי הנישואין, סגפנות, עבודה פיזית והסתפקות במועט. נזירות שכל כולה שקט ושלווה והתבוננות פנימית. כך אנו מוצאים את מנזריו של חריטון אצלנו במדבר יהודה, את מסדרי המנזרים הכרמליטים, הדומיניקנים והפרנציסקנים (ועוד) ברחבי אירופה הנוצרית ואת הנזירים הבודהיסטים בהודו.

ואכן, כיום אנו עדים לתנועה של צעירים רבים המחפשים את רוחניותם במנזרים ובאשראמים השונים של המזרח הרחוק.

פרשתנו פרשת נשא, עוסקת בתופעת הנזירות ביהדות. באדם שגזר על עצמו מתוך רצון להתעלות, איסורים: ריחוק מהנאות היין, ריחוק מן המוות (אסור להיטמא למת) ואיסור טיפוח אישי (איסור תספורת וגילוח).

למרבה הפלא היהדות איננה רואה בנזירות את פסגת הרוחניות, אלא אך ורק שלב מעבר וגם זה מתוך הסתייגות.

והנה כמה נושאים בהן הנזירות היהודית שונה ונבדלת.

- הנזיר היהודי, ממשיך לחיות עם אשתו חיי משפחה ולהעמיד צאצאים.
- הנזירות ביהדות בדרך כלל איננה אינסופית, אלא מוגבלת בזמן. ואכן, פרשתנו עוסקת באריכות ב"טקס" סיום הנזירות ובקורבנות שהנזיר מביא.

אחד הקורבנות שהנזיר מביא, הוא קורבן חטאת. וכל כך למה? מהו חטאו של הנזיר?

היהדות איננה דת השמה בראש מעייניה רק את מערכת היחסים שבין האדם לבוראו. היהדות היא אורח חיים המקיף את חיי האדם, הקהילה והאומה בכל שטחי החיים: בחקלאות, בתעשייה, בכלכלה, ברפואה ובמשפט.

לדוגמה: התורה איננה מסתפקת בדרישה לעשות צדק, אלא מפרטת ומצַוה על העמדת בתי דינים ומגדירה מי ראוי להיות דיין, את סדרי הדין, את אופן גביית העדות ואת שיטת ההכרעה בבית הדין ועוד ועוד. פירוט דומה נמצא כאמור, בכל שטחי החיים, מדיני שכנים ועד אתיקה רפואית.

היהדות איננה רוצה להפוך את האדם למלאך, אלא להעלות את החיים המעשיים והגשמיים אל הקודש. להכניס לתוכם וליישם בהם את העקרונות האלוקיים של התורה.

הנזיר עושה מהלך בכיוון ההפוך. הוא שואף להתרחק ולהתנתק מן החיים המעשיים (בעיקר מן היין, המסמל ומבטא את שמחת החיים). היהדות אכן מאפשרת ומקבלת את זה כשלב ביניים

”נקודה טובה” – מסע בשבילי הרוח של עם ישראל

וכמהלך נקודתי וזמני של התעלות רוחנית (כחלק מן המאבק של הנזיר ביצריו), אך מצפה מן הנזיר לסיים את התהליך ולשוב ולהתחבר אל ה”חיים”.

ולכן, כאשר הנזיר ”חוזר” לשיגרה הוא מביא קורבן על חטאתו. על כך שהתרחק מן העולם, ציער את עצמו ונמנע ליהנות מכל הטוב שהקב”ה נתן לו – מן היין המשמח (דעת הרמב”ם).

הרמ”א - רבי משה איסרליש מגדולי פוסקי אשכנז במאה ה-16, בספרו ”תורת העולה”, מעיר כי הנזירות היא שלב של אימון והכשרה. היא נועדה לתת לאדם כלים להתמודד עם תאוות החיים, דווקא בשלב שלאחר הנזירות. בשלב החזרה לחיים נורמליים. ”כי עיקר קדושתו של נזיר יהיה לעתיד, אחר השלמת ימי נזרו, שיעמוד אז בעניין מיצוע” וידע לחיות חיים מאוזנים ו”ממוצעים” וללכת ”בדרך האמצע” ו”שביל הזהב”.

בשולי הדברים נעיר, כי היהדות מצפה מן האדם ליהנות מן העולם – במופתר לו. וכך אנו מקפידים לאכול פירות חדשים בעונתם, ולהודות על כך לקב”ה בברכת ”שֶׁהַחַיִּים” – ברכה שמשמעותה: אשרינו שזכינו...

נחתום את מאמרנו באחת מדמויות ההוד של ירושלים, הרב דוד כהן – הנזיר הירושלמי (נפטר בשנת תשל”ז). מתלמידיו של הראי”ה קוק. אביו של הרב שאר ישוב הכהן (סא”ל), הרב הראשי של חיפה) וחותנו של הרב שלמה גורן (הרב הראשי לצה”ל והרב הראשי לישראל). תלמיד חכם ומקובל שזכה לכינוי ”הרב הנזיר” בגלל חלק ממנהגי נזירות שקיבל על עצמו ובהם: אי שתיית יין, גידול שער, צמחונית, התבודדות, שתיקה מרובה ועוד (אולם מנהגיו לא נחשבו כנזירות מליאה על פי ההלכה).

נעיר כי ה”נזיר” לא היה פרוש ומבודד מן העולם אלא היה מחובר להוויה הישראלית בכל נימי נפשו. בתקופת המנדט הבריטי, שימש ביתו מקלט ללוחמי המחתרות. לימים הצטרף בנו הרב שאר ישוב הכהן, בברכת אביו, להגנה ולצה”ל, היה בין מגיני גוש עציון ונפל בשבי הירדני. הרב שכר לבנו מורים פרטיים שילמדוהו לימודי חול ועודד את בנו ובתו לנגן בכינור (ויקיפדיה).

ה”נזיר הירושלמי” היה רב ”מקובל” ששאף לזכות לנבואה וזו כנראה היתה אחת הסיבות למנהגי הנזירות הייחודיים שקיבל על עצמו. ואכן, זו אולי דרכם של יחידי סגולה, אבל זה לא ”שביל הזהב” והדרך האמצעית המיועדת לציבור ולכלל. ציבור הנדרש לחיות את חיי המעשה בארץ המובטחת, לבנות ולהיבנות בה. חיים בהם כל מעשה של ”בנין”, הוא מצווה של ישוב ארץ ישראל.

חיים של נזירות ופרישות, הם לא דרכנו.

מרכת עט life

מה רוא

לכניסה או להסרה מרשימת התפוצה (במייל ו/או בווטסאפ), ניתן לפנות למייל: rothmoshe@gmail.com

ארכיון ”נקודה טובה”: http://www.pirsuma.com/nekuda_tova

נא לשמור על קדושת הגליון ולהכניסו לגניזה לאחר השימוש.

יש לך הערה או הארה? אשמח לקבל למייל הנ”ל. **אהבת? הפץ בין חבריך.**